

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti pro ZŠ Adamov – 1. stupeň:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je vzdělávací oblastí koncipovanou pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vzdělávací oblast se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky zdraví a dalších témat. Nastiňuje pohled do historie i současnosti. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se tak její prvotní ucelený obraz světa.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků vzhledem k okolnímu světu. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, včetně sebe samého, všimnout si podstatných věcných stránek i krás lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat je a v neposlední řadě o nic přemýšlet. Žáci se učí poznávat sami sebe a na tomto základě, rozumět a hodnotit svět kolem sebe. Seznamují se s minulostí a učí se hodnotit a rozumět běhu událostí v čase a uvědomovat si, že minulost je pilířem budoucnosti.

Při osvojování poznatků, zkušeností a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí uceleně vyjadřovat a formulovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Důraz je kladen na vlastní prožitky žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobu jednání a rozhodování, řešení problému a životních situací. K tomu významně přispívá osobní příklad učitelů.

Tato vzdělávací oblast propojuje reálný život s praktickými zkušenostmi žáků a tím žákům pomáhá zvládat nové a neznámé životní situace běžného života, kam mimo jiné patří nová role školáka, mezilidské vztahy, upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se dělí do pěti tématických celků a to:

- Místo kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Na ZŠ Adamov budou tyto celky rozděleny do tří vzdělávacích předmětů a to:

- Prvouka (1. – 3. ročník)
- Přírodověda (4. – 5. ročník)
- Vlastivěda (4. – 5. ročník)

Přičemž prvouka obsahuje všechny tématické celky obecně a po 3. ročníku se nenásilně rozdělí na přírodovědu a vlastivědu, kde budou jednotlivé celky probírány podrobněji.

Časová dotace:

Rozdělení pro jednotlivé ročníky v oboru Prvouka:

- 1. ročník 2 hod
- 2. ročník 2 hod
- 3. ročník 3 hod

Rozdělení pro jednotlivé ročníky v oboru Přírodověda:

Rozdělení pro jednotlivé ročníky v oboru Vlastivěda:

- 4. ročník 3 hod
- 5. ročník 3 hod

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a to tím, že vede žáka k :

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientace ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Prvouka

Předmět prvouka probíhá v 1. – 3. ročníku a je členěn do pěti tematických celků:

Místo kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- vztahy a souvislosti života v rodině
- vztahy a souvislosti života ve škole
- vztahy a souvislosti života v obci
- vztahy a souvislosti života ve společnosti
- dopravní výchova

Tento tematický celek klade důraz na poznávání vztahů v rodině, škole a regionu. Probouzí vztah žáka k místu jejich bydliště a učí poznávat, porovnávat a reprodukovat vztahy.

Lidé kolem nás

- osvojování základů slušného a vhodného chování
- význam slov tolerance, pomoc, solidarita, úcta a rovnoprávnost
- zábava a kultura lidí
- práva a povinnosti dětí a občanů

Žáci poznávají vztahy mezi lidmi a sami k sobě. Osvojují si základní pravidla chování a tolerance v rodině, škole a okolí. Učí se poznávat sami sebe a řešit mezilidské vztahy s ohledem na toleranci a úctu k druhým. Poznávat, formulovat a reprodukovat city a postoje sami k sobě, k lidem a společnosti. Základem pro tento celek jsou vlastní zkušenosti žáků.

Lidé a čas

- orientace v čase
- události a děje v čase
- vývoj a průběh dějů v čase
- historie rodiny, obce a regionu

Podstatou tohoto celku je vést žáky k zájmu o minulost, kulturní bohatství regionu. Žáci získávají informace od členů své rodiny, lidí v nejbližším okolí, aby tyto informace využili k návštěvám knihoven, muzeí a památek.

Rozmanitost přírody

- poznávání přírody v regionu
- členění přírody na živou a neživou

- proměny přírody v ročních obdobích
- vliv člověka na přírodu
- životní prostředí

V tomto vzdělávacím celku se žáci orientují na poznávání okolní krajiny, její charakteristiku. Učí se využívat, hodnotit a zpracovávat a reprodukovat svoje myšlenky a pozorování.

Člověk a jeho zdraví

- poznávání sebe sama jako člověka
- biologické a fyzické potřeby
- vývoj člověka od narození po dospělost
- denní režim, hygiena
- zdraví a nemoc
- první pomoc a chování ve zdraví ohrožujících situacích
- hodnota zdraví a života

Stěžejním cílem tohoto celku je poznání člověka po biologické stránce. Získání přehledu o částech těla. Orientuje se především na zdravý vývoj člověka a životní styl. Žáci se učí povinnosti ochrany zdraví a bezpečnosti ve vztahu sami k sobě, ale i k okolí. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají na základě vlastních zkušeností a modelových situací.

Klíčové kompetence ve vztahu k předmětu Prvouka:

V předmětu Prvouka jsou žáci vedeni ke všem klíčovým kompetencím, především však k:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Metody a formy práce:

Při výuce využíváme metody a formy práce vhodné pro daný věk, schopnosti žáků a odpovídající probíranému učivu.

Využívané formy práce:

- individuální výuka
- kooperativní učení – práce v týmu

- projektové vyučování
- didaktické hry
- frontální vyučování
- názorové učení
- modelové situace
- pozorování

Přírodověda

Předmět Přírodověda probíhá v 4. a 5. ročníku a je členěn do dvou tematických celků:

Rozmanitost přírody

- poznávání přírody v regionu, naší vlasti
- členění přírody na živou a neživou
- proměny přírody (roční období, regiony)
- rovnováha biokultur
- Země součást vesmíru
- vznik a vývoj života na Zemi
- vliv člověka na přírodu
- životní prostředí a jeho ochrana

V tomto vzdělávacím celku se žáci orientují na poznávání okolní krajiny, její charakteristiku. Učí se využívat, hodnotit a zpracovávat a reprodukovat svoje myšlenky a pozorování. Vnímá Zemi jako součást vesmíru a zdroj všech základních podmínek života a potřeb člověka. Chápe důležitost ochrany prostředí.

Člověk a jeho zdraví

- poznávání sebe sama jako člověka
- biologické a fyzické potřeby
- vývoj člověka od narození po dospělost
- denní režim, hygiena, výživa, mezilidské vztahy
- zdraví a nemoc, zdravotní prevence
- prevence patologických jevů a jejich vliv na organismus
- první pomoc a chování ve zdraví ohrožujících situacích
- hodnota zdraví a života

Stěžejním cílem tohoto celku je poznání člověka po biologické, fyzické i psychické stránce. Pojmenovává a chápe funkci orgánů a částí svého těla. Citlivě reaguje na intimní stránky života. Orientuje se především na zdravý vývoj člověka a životní styl. Ovládá hygienu svého těla a chápe její důležitost. Žáci se učí povinnosti ochrany zdraví a bezpečnosti ve vztahu sami k sobě, ale i k okolí. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají na základě vlastních zkušeností a modelových situací.

Klíčové kompetence ve vztahu k předmětu Přírodověda:

V předmětu Přírodověda jsou žáci vedeni ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Metody a formy práce:

Při výuce využíváme metody a formy práce vhodné pro daný věk, schopnosti žáků a odpovídající probíranému učivu.

Využívané formy práce:

- individuální výuka
- kooperativní učení – práce v týmu
- projektové vyučování
- didaktické hry
- frontální vyučování

- názorové učení
- modelové situace
- pozorování

Vlastivěda

Předmět Vlastivěda probíhá ve 4. a 5. ročníku a je členěn do tří tematických celků:

Místo kde žijeme

- poznávání a orientace okolí, regionu, vlasti
- vztahy a souvislosti života v rodině
- vztahy a souvislosti života ve škole
- vztahy a souvislosti života v obci
- vztahy a souvislosti ve státě
- vztahy a souvislosti života ve společnosti
- dopravní výchova

Tento tematický celek klade důraz na poznávání vztahů v rodině, škole, v obci, v regionu a ve státě. Probouzí kladný vztah žáků k místu jejich bydliště, regionu a k vlasti. Žáci chápou základní strukturu státu, jeho symboly a zeměpisné členění do celků.

Lidé kolem nás

- osvojení základů slušného a vhodného chování
- význam slov tolerance, pomoc, solidarita, úcta, rovnoprávnost a demokracie
- zábava a kultura lidí různých států a kultur
- začlenění státu v globálním vztahu k ostatním státům
- práva a povinnosti dětí a občanů

Žáci poznávají vztahy mezi lidmi a sami k sobě. Osvojují si pravidla chování a tolerance nejen sami k sobě a nejbližšímu okolí, ale také v oboru globálním. Učí se řešit mezilidské a mezikulturní vztahy. Poznávat, formulovat a reprodukovat city a postoje sami k sobě, k lidem a společnosti. Základem pro tento celek jsou vlastní zkušenosti žáků a schopnost chápat, řadit a využívat informace získané se sdělovacích prostředků a jiných zdrojů, učinit si na ně svůj názor a diskutovat o nich.

Lidé a čas

- události a děje v čase
- vývoj a průběh dějů v čase
- historie obce, regionu a státu
- důležitost minulosti pro budoucnost
- vyhledávání informací z různých zdrojů

Podstatou tohoto celku je vést žáky k zájmu o minulost, kulturní bohatství státu. Žáci získávají informace od lidí v nejbližším okolí, sdělovacích prostředcích, kulturních zařízeních. Tyto informace nejen získávají, ale zařazují, chápou posloupnosti a návaznosti a dokáží je reprodukovat.

Klíčové kompetence ve vztahu k předmětu Vlastivěda:

V předmětu Vlastivěda jsou žáci vedeni ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Metody a formy práce:

Při výuce využíváme metody a formy práce vhodné pro daný věk, schopnosti žáků a odpovídající probíranému učivu.

Využívané formy práce:

- individuální výuka

- kooperativní učení – práce v týmu
- projektové vyučování
- didaktické hry
- frontální vyučování
- názorové učení
- modelové situace
- pozorování